

люють, що всі члени групи приречені на загальну долю: «Або ми потонемо, або ми вплинемо разом». Вони розуміють, що тільки швидко і сумісно об'єднавши зусилля, можна перемогти, а це дає змогу виробляти у них швидку реакцію, вміти працювати спільно і злагоджено, досягаючи загальної мети — перемоги.

Отже, застосування активних форм і методів навчання дозволяють доповнити навчальний процес. Використання активних форм і методів навчання сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів, спрямованої не тільки на отримання міцних знань з програмного матеріалу, розвитку творчої, конструктивної ініціативи, а й формуванню професійних умінь на високому рівні.

О. В. Павловська, д-р екон. наук, доцент
кафедри фінансів підприємств

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗНАЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Запровадження в Україні ринкових відносин, намір країни інтегруватись до європейської спільноти і пов'язане із цим оновлення освітянських технологій вимагають систематичного вдосконалення форм і методів контролю знань студентів, пошуку новітніх підходів до методичного забезпечення навчальних процесів по усіх фахових дисциплінах, зокрема по фінансовому аналізу, що є однією з найважливіших фахових дисциплін, які формують рівень професійної підготовки з фундаментальних знань студентів.

Особливу актуальність ці проблеми набувають в сучасних умовах у зв'язку з необхідністю запровадження в Україні європейських освітянських стандартів.

Належний контроль знань, набутих студентами при їх підготовці з фінансового аналізу, дозволить дійти висновку, чи достатній рівень теоретико-методичних знань і практичних навичок випускників для здійснення самостійної діяльності в галузі фінансового управління, зокрема фінансового аналізу, планування та прогнозування.

Все це потребує систематичного вдосконалення форм і методів контролю знань студентів.

Практика професійної підготовки студентів з фінансового аналізу свідчить про доцільність запровадження двох форм контролю знань: поточного (у процесі навчання) і підсумкового (остаточного на іспитах) контролю знань студентів.

Поточний контроль дозволяє пересвідчитись у результативності повсякденної роботи студентів з цієї фахової дисципліни, про ступінь засвоєння ними основних теоретико-методичних положень та набуття практичних навичок з окремих тем фінансового аналізу.

Результати поточного контролю знань студентів дозволяють викладачам зробити висновки про слабкі місця у засвоєнні ними матеріалу, про необхідність запровадження більш дієвих прийомів та засобів викладання окремих тем курсу.

Підсумкових контроль знань студентів дозволяє зробити узагальнюючий висновок про ступінь набутих студентами теоретичних знань і практичних умінь в цілому.

Сполучення форм поточного і підсумкового контролю знань студентів з фінансового аналізу дозволяє оцінювати ступінь набутих ними знань і практичних навичок не тільки після вивчення дисципліни, але й протягом усього навчального семестру і визначати інтегровано їх оцінку не за даними лише одного іспиту, який може певною мірою носити характер випадковості, але й на основі усієї поточної роботи студента протягом семестру.

Крім того, сполучення поточного і підсумкового контролю знань студентів якнайкраще сприяє формуванню у них таких професійно важливих якостей, як дисциплінованість, систематичність і результативність праці, відповідальність. Для досягнення таких цілей необхідно систематично підвищувати вагомість результатів поточного контролю у загальній оцінці знань і умінь студентів.

Прогресивними методами контролю знань студентів на основі сполучення поточного і підсумкового контролю є застосування блочно-модульної рейтингової оцінки знань з фінансового аналізу, а також комп'ютеризація оцінки і контролю знань студентів.

Такий підхід до контролю знань потребує розробки єдиних уніфікованих методичних підходів до оцінювання знань студентів.

З метою організації поточного і підсумкового контролю знань і практичних навичок студентів на кафедрі фінансів підприємств розроблені методичні підходи до їх здійснення, комплекти теоретичних питань для самостійної підготовки, тестів і задач з перевірки знань і з фінансового аналізу. Визначені методи та засоби вимірювання знань (бальні оцінки, шкали), а також критерії оцінювання знань студентів.

Критерії та методи оцінювання поточних та остаточних знань студентів не є раз і назавжди даними, а систематично вдосконалюються. Їх коригування здійснюється з урахуванням отриманих у процесі контролю результатів та з метою подальшого покращення методів навчання.

На мою думку, слід у перспективі підвищити вагомість поточного контролю в оцінці знань студентів. Якщо зараз при 100-бальній загальній оцінці за обома формами контролю (поточним та підсумковим) 40 балів припадає на поточний і 60 балів на підсумковий контроль, то у перспективі доцільно підвищити вагомість поточного контролю до 50 балів, що сприятиме тому, що студенти зароблятимуть оцінку протягом усього семестру, а не тільки на екзамені.

Одним із напрямів вдосконалення форм і методів оцінки знань студентів має бути поглиблення диференційованого підходу до контролю при різних формах навчання (очній, заочній, очно-заочній). Доцільно, щоб така важлива для сучасного фахівця будь-якого профілю дисципліна як фінансовий аналіз, вивчалася як бакалаврами, так і магістрами з усіх спеціальностей, по яких здійснює професійну підготовку КНЕУ, тим більш, що ця дисципліна необхідна магістрам для написання аналітичного розділу дипломної магістерської роботи. При цьому слід виходити, на мою думку, із кваліфікаційних вимог до знань і вмінь фахівців відповідних освітньо-професійних рівнів. Так, для студентів стаціонару слід ширше запроваджувати рейтингову оцінку знань і умінь студентів на основі спеціально розроблених комп'ютерних програм.

Для набуття студентами очної форми навчання практичних навичок з фінансового аналізу слід було б підвищувати в системі контролю їх знань вагомість набуття ними практичних навичок шляхом більш широкого застосування в системі оцінки конкретних фінансових ситуацій з різних фінансово-аналітичних проблем, наближених до реалій життя.

Підвищенню дієвості системи контролю знань студентів сприятиме застосування за результатами такого оцінювання відповідної системи заохочень студентів до поліпшення результатів оцінки. Формами такого заохочення можуть бути: автоматичний залік або іспит, опублікування наукових доповідей студентів у збірниках КНЕУ, участь у науковій роботі кафедри, рекомендація кафедри до вступу в магістратуру та в аспірантуру.

Вдосконалення форм і методів контролю знань студентів сприятиме підвищенню якості навчання.